ENTOMOLOGISKA FÖRENINGENS I STOCKHOLM SAMMANKOMST Å HOTEL PHŒNIX

DEN 30 APRIL 1898.

Vid början af sammankomsten meddelade ordföranden, prof. AURIVILLIUS, att följande nya medlemmar blifvit af styrelsen i Föreningen invalda sedan sista sammanträdet: redaktionssekreteraren O. LAGERSTEDT, Söderhamn, kand. fil. EMBR. STRAND, Kristiania, fördelningsläkaren m. m. A. H. WESTMAN, handlanden H. C. KINDBERG, materialförvaltaren J. RAMBERG, redaktören m. m. M. RUBENSON, grosshandlaren S. SJÖSTEDT, intendenten m. m. A. STUXBERG och postexpeditören N. J. WIBERG — alla från Göteborg.

Vidare meddelades, att från den nyvalda hedersledamoten, miss E. ORMEROD, ingått tacksamhetsskrifvelse jämte erbjudande att till Föreningen skänka hennes utgifna arbeten i entomologi.

På styrelsens förslag utsågs till vandringsstipendiat för året stud. vid Örebro läroverk A. JANSSON med villkor, att han minst två veckor skulle vistas på Gotland.

En från ordföranden i Föreningens nybildade Göteborgskrets, kapten C. GRILL, ingången skrifvelse upplästes, likaså från kapten GRILL anlända hälsningstelegram, hvilka besvarades. Redogörelser för Göteborgskretsens sammanträden och verksamhet komma att intagas i denna tidskrift, och utsågs kapten GRILL till medlem af redaktionskommittén.

Åt styrelsen uppdrogs att som vanligt anordna en vårutflykt samt att arbeta för tillkomsten af en särskild entomologisk sektion vid det tillstundande naturforskaremötet, ifall en sådan sektion komme att visa sig behöflig och lämplig.

Ordföranden anmälde sedan, att »CLAES GRILLS fond» af undertecknad fått emottaga 25 kronor.

Hufvudföredraget för aftonen — en synnerligen intressant framställning af »generationsväxel hos insekterna» — hölls af prof. AURIVILLIUS. Steg för steg skildrades de grader af olikhet, som förefinnas mellan skilda generationer hos talrika och till många skilda grupper hörande insekter. Till de enklaste företeelserna i detta afseende hade man att räkna årstids- eller säsongdimorfismen — exempelvis hos vissa fjärilar blott bestående i färgskillnader. Då olikheten i färg mellan vår- och höstgenerationer t. ex. hos vår vanliga *Pieris napi* ej vore synnerligen stor, visade sig emellertid skarpt utpräglade färgskillnader förekomma hos de under torr- och regnperioderna uppträdande generationerna hos många tropiska fjärilar. Generationer med undertill starkt röd- eller gulaktiga, om torra löf påminnande vingar tillhörde den förra perioden, då samma arts fjärilar däremot under regnperioden vanligen hade en hvit och klar färg på samma sida af vingarna.

Härefter redogjorde föredraganden för den betydligt större olikhet, som förefinnes under skilda årstider mellan skilda generationer af vissa gallsteklar. Här står i fråga varande olikhet i sammanhang med partenogenetisk fortplantning hos den ena generationen. Olikheten sträcker sig ock till de frambringade gallbildningarna.

Såsom ett nästa steg skildrades generationsväxeln hos bladlössen. Ännu mera utpräglad generationsväxel förekommer hos vissa gallmyggor, hos hvilka mellan generationer af vingade myggor uppträder en generation, som stannar på larvstadiet, d. v. s. fortplantar sig såsom larver.

Synnerligen egendomligt vore ett fall af generationsväxel, som fransmannen PAUL MARCHAL beskrifvit i en afhandling: »Le cycle évolutif de *l'Encyrtus fuscicollis* (HYMÉN.)», intagen i »Bull. de la Société Entomologique de France», 23 fevr. 1898. Nämnda pteromalid (*Encyrtus* eller *Ageniaspis fuscicollis*) lägger sina små ägg i äggen af fjärilar, hörande till släktet *Hyponomeuta*. Stekeläggen klyfva sig i ett stort antal delar, som hvardera blir ett nytt ägg eller embryo. En generation kommer således ej längre i utveckling än till äggstadiet. Äfven i detta fall hade

det visat sig, att alla genom klyfning af samma ägg uppkomna individer komma att tillhöra samma kön.

Prof. AURIVILLIUS förevisade i Stockholms-trakten från hägg och *Evonymus* i juni månad insamlade *Hyponomeuta*-larver, hvilka voro så godt som uppfyllda med larver af små parasitsteklar, tillhörande just denna *Ageniaspis*-art.

Härefter förevisade och beskref undertecknad den hos oss förut föga uppmärksammade, ganska egendomliga larven af *Oxyethira costalis*. De yngsta larverna äro af en smärt kroppsform och hafva mycket långa, sedan med åldern och med det egendomliga larvhusets tillväxt aftagande borst i spetsen af bakkroppen. Ifrågavarande larv hade träffats allmän i sjön Nämmen i Småland.

Efter detta meddelande refererade undertecknad stycken ur en 1718 af svenske läkaren LINDER utgifven bok: »Om matkar och skridfä i menniskans kropp». Boken öfverlämnades till Föreningens bibliotek. I sammanhang med referatet yttrade sig landtbruksinspektör LYTTKENS och doktor AGNÉR.

Landtbruksinspektör LYTTKENS redogjorde sedan, efter en 1762 i Örebro tryckt bok med titel: »Svenska djurens slägtenamn på latin och svenska», för de försök, hvilka redan då gjordes att skapa korta och koncisa svenska släkt- och artnamn på — bland andra djur äfven insekterna. En del efter de latinska benämningarna bildade namn voro kuriösa nog; så hade af det latinska släktnamnet *Hister* blifvit Hist, af *Staphylinus* Phyl, af *Raphida* Raffel o. s. v.

Slutligen förevisade byråchefen MEVES nu på våren i mängd ur puppor utkläckta fjärilar af Berberis-tofsmätaren, *Eucosmia certata*, och dess varietet *simplonica*. Fjärilarten i fråga lefver såsom larv uteslutande på *Berberis*-blad, dem han sammanviker för att där inom gömma sig under dagen. Detta samt den utvecklade fjärilns förmåga att dölja sig undan hade kanske varit anledningen till, att *Eucosmia certata* hittills hos oss blott blifvit funnen i Skåne och på Vermdön, oaktadt han sannolikt äfven finnes i mellanliggande orter.

Filip Trybom.